

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 9ης Ιουνίου 2016*

«Αίτηση αναιρέσεως — Συμπράξεις — Άρθρο 81 ΕΚ — Ισπανική αγορά της πίσσας οδοποιίας — Κατανομή της αγοράς και συντονισμός των τιμών — Υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής — Αίτηση αναιρέσεως αφορώσα τα δικαστικά έξοδα»

Στην υπόθεση C-608/13 P

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 25 Νοεμβρίου 2013,

Compañía Española de Petróleos (CEPSA) SA, με έδρα τη Μαδρίτη (Ισπανία), εκπροσωπούμενη από τους O. Armengol i Gasull και J. M. Rodríguez Cárcamo, abogados,

αναιρεσείουσα,

όπου ο έτερος διάδικος είναι:

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από τους C. Urraca Caviedes και F. Castillo de la Torre, επικουρούμενους από τον A. J. Rivas, avocat

καθής πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους T. von Danwitz, πρόεδρο του τετάρτου τμήματος, προεδρεύοντα του πέμπτου τμήματος, K. Lenaerts, Πρόεδρο του Δικαστηρίου, ασκούντα καθήκοντα δικαστή του πέμπτου τμήματος, D. Šváby (εισηγητή), A. Rosas και C. Vajda, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Jääskinen

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

Απόφαση

- 1 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Compañía Española de Petróleos (CEPSA) SA ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, CEPSA κατά Επιτροπής (T-497/07, στο εξής: αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, EU:T:2013:438), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της CEPSA με αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως C(2007) 4441 τελικό της Επιτροπής, της 3ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με διαδικασία βάσει του άρθρου [81 ΕΚ] [υπόθεση COMP/38.710 — Πίσσα (Ισπανία)] (στο εξής: επίδικη απόφαση), καθόσον την αφορά, καθώς και, επικουρικώς, τη μείωση του ποσού του προστίμου που της επιβλήθηκε.

Το νομικό πλαίσιο

- 2 Το άρθρο 3 του κανονισμού 1 του Συμβουλίου, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 14), ορίζει ότι «τα έγγραφα τα οποία απευθύνονται από τα όργανα της Κοινότητας προς κράτος μέλος ή πρόσωπο, το οποίο υπάγεται στη δικαιοδοσία ενός κράτους μέλους, συντάσσονται στη γλώσσα του κράτους αυτού».

Το ιστορικό της διαφοράς και η επίδικη απόφαση

- 3 Το ιστορικό της διαφοράς εκτέθηκε στις σκέψεις 1 έως 91 καθώς και 107 και 108 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και μπορεί να συνοψισθεί ως εξής.
- 4 Το προϊόν το οποίο αφορά η παράβαση είναι η πίσσα διεισδύσεως, δηλαδή πίσσα η οποία δεν έχει υποστεί καμία μεταποίηση και χρησιμοποιείται για την κατασκευή και τη συντήρηση των οδών.
- 5 Στην ισπανική αγορά της πίσσας αναπτύσσουν δραστηριότητα, αφενός, τρεις παραγωγοί, οι όμιλοι Repsol, CEPSA-PROAS και BP, και, αφετέρου, εισαγωγείς, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται οι όμιλοι Nynäs και Petrogal.
- 6 Ο όμιλος CEPSA-PROAS είναι διεθνής όμιλος εταιριών του τομέα της ενέργειας, εισηγμένος στο Χρηματιστήριο και δραστηριοποιούμενος σε πολλές χώρες. Η Productos Asfálticos (PROAS) SA, θυγατρική ανήκουσα κατά 100 % στην CEPSA από την 1η Μαρτίου 1991, εμπορεύεται πίσσα παραγόμενη από την CEPSA και επίσης παράγει και εμπορεύεται άλλα ασφαλτικά προϊόντα.
- 7 Η PROAS πραγματοποίησε στην Ισπανία, χάρη στις προς τρίτους πωλήσεις πίσσας διεισδύσεως, κύκλο εργασιών 90 700 000 ευρώ κατά το έτος εμπορίας 2001, ήτοι 31,67 % της σχετικής αγοράς. Ο συνολικός ενοποιημένος κύκλος εργασιών του ομίλου CEPSA-PROAS ανήλθε σε 18 474 000 000 ευρώ το 2006.
- 8 Κατόπιν αιτήσεως μη επιβολής προστίμου, υποβληθείσας στις 20 Ιουνίου 2002 από μία από τις εταιρίες του ομίλου BP, κατ' εφαρμογήν της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2002, C 45, σ. 3, στο εξής: ανακοίνωση περί συνεργασίας του 2002), διενεργήθηκαν έλεγχοι την 1η και τη 2α Οκτωβρίου 2002 στις εταιρίες των ομίλων Repsol, CEPSA-PROAS, BP, Nynäs και Petrogal.
- 9 Στις 6 Φεβρουαρίου 2004, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις μια πρώτη σειρά αιτήσεων παροχής πληροφοριών, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 11, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων [81] και [82 ΕΚ] (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25).

- 10 Με τηλεομοιοτυπίες, αντιστοίχως, της 31ης Μαρτίου και της 5ης Απριλίου 2004, εταιρίες του ομίλου Repsol καθώς και η PROAS υπέβαλαν στην Επιτροπή αίτηση βάσει της ανακοίνωσης περί συνεργασίας του 2002, συνοδευόμενη από εταιρική δήλωση.
- 11 Αφού απηύθυνε στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις τέσσερις άλλες αιτήσεις παροχής πληροφοριών, η Επιτροπή κίνησε επισήμως διαδικασία και κοινοποίησε, από τις 24 έως τις 28 Αυγούστου 2006, ανακοίνωση των αιτιάσεων στις οικείες εταιρίες των ομίλων BP, Repsol, CEPSA-PROAS, Nynäs και Petrogal.
- 12 Πριν από την κοινοποίηση της ανακοίνωσης των αιτιάσεων στις εμπλεκόμενες εταιρίες του ομίλου CEPSA-PROAS, η Επιτροπή ερώτησε την CEPSA, με έγγραφο της 19ης Ιουλίου 2006, αν δεχόταν να της απευθύνει η Επιτροπή κάθε επίσημο έγγραφο, ανακοίνωση των αιτιάσεων ή απόφαση την οποία θα μπορούσε να λάβει ως προς την εταιρία αυτήν, στην αγγλική γλώσσα. Με έγγραφο της 20ής Ιουλίου 2006, η CEPSA δήλωσε ότι η Επιτροπή μπορούσε να της κοινοποιήσει την ανακοίνωση των αιτιάσεων στην αγγλική γλώσσα.
- 13 Στις 3 Οκτωβρίου 2007, η Επιτροπή εξέδωσε την επίδικη απόφαση, με την οποία διαπίστωσε ότι οι δεκατρείς εταιρίες που ήταν αποδέκτριες της είχαν μετάσχει σε σύνολο συμφωνιών καταμερισμού της αγοράς και συντονισμού των τιμών της πίσσας διεισδύσεως για ασφαλτοστρώσεις στην Ισπανία (εξαιρουμένων των Καναρίων Νήσων).
- 14 Η Επιτροπή έκρινε ότι έκαστος από τους δύο διαπιστωθέντες περιορισμούς του ανταγωνισμού, δηλαδή οι οριζόντιες συμφωνίες καταμερισμού της αγοράς και ο συντονισμός των τιμών, υπαγόταν, ως εκ της φύσεώς του, στις σοβαρότερες μορφές παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ, οι οποίες μπορούν να δικαιολογηθούν, σύμφωνα με τη νομολογία, τον χαρακτηρισμό παραβάσεων ως «πολύ σοβαρών».
- 15 Η Επιτροπή καθόρισε το «αρχικό ποσό» των προς επιβολή προστίμων σε 40 000 000 ευρώ, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα της παραβάσεως, την αξία της σχετικής αγοράς, η οποία υπολογιζόταν σε 286 400 000 ευρώ το 2001, τελευταίο πλήρες έτος της παραβάσεως, και το γεγονός ότι η παράβαση περιοριζόταν στις πωλήσεις πίσσας εντός ενός μόνον κράτους μέλους.
- 16 Στη συνέχεια, η Επιτροπή κατέταξε τις αποδέκτριες της επίδικης αποφάσεως επιχειρήσεις σε διάφορες κατηγορίες οι οποίες προσδιορίστηκαν με γνώμονα τη σχετική σπουδαιότητά τους στην οικεία αγορά, με σκοπό την εφαρμογή της διαφοροποιημένης μεταχειρίσεως, ώστε να ληφθεί υπόψη η πραγματική οικονομική τους δυνατότητα να προκαλέσουν σοβαρή βλάβη στον ανταγωνισμό.
- 17 Ο όμιλος Repsol και η PROAS, των οποίων τα μερίδια στη σχετική αγορά ανέρχονταν, αντιστοίχως, σε 34,04 % και σε 31,67 % κατά τη χρήση 2001, κατατάχθηκαν στην πρώτη κατηγορία, η BP, με μερίδιο αγοράς 15,19 %, στη δεύτερη κατηγορία και οι όμιλοι Nynäs και Petrogal, των οποίων τα μερίδια αγοράς κυμαίνονταν μεταξύ του 4,54 % και του 5,24 %, στην τρίτη κατηγορία. Επί της βάσεως αυτής, τα «βασικά ποσά» των προς επιβολή προστίμων προσαρμόστηκαν ως εξής:
 - πρώτη κατηγορία, για τον όμιλο Repsol και την PROAS: 40 000 000 ευρώ·
 - δεύτερη κατηγορία, για τον όμιλο BP: 18 000 000 ευρώ· και
 - τρίτη κατηγορία, για τους ομίλους Nynäs και Petrogal: 5 500 000 ευρώ.
- 18 Κατόπιν προσαυξήσεως του «βασικού ποσού» των προστίμων με γνώμονα τη διάρκεια της παραβάσεως, ήτοι διάστημα έντεκα ετών και επτά μηνών όσον αφορά την PROAS (από την 1η Μαρτίου 1991 έως την 1η Οκτωβρίου 2002), η Επιτροπή έκρινε ότι το πρόστιμο που έπρεπε να επιβληθεί σ' αυτήν έπρεπε να προσαυξηθεί κατά 30 % λόγω επιβαρυντικών περιστάσεων, διότι η επιχείρηση αυτή συγκαταλεγόταν μεταξύ των σημαντικών «υποκινητών» της επίμαχης συμπράξεως.

- 19 Η Επιτροπή αποφάσισε επίσης ότι, κατ' εφαρμογήν της ανακοινώσεως περί συνεργασίας του 2002, η PROAS edικαιούτο μειώσεως κατά 25 % του ποσού του προστίμου που θα έπρεπε να της επιβληθεί κανονικά.
- 20 Βάσει των στοιχείων αυτών, επιβλήθηκε στην CEPSA και στην PROAS, από κοινού και αλληλεγγύως, πρόστιμο 83 850 000 ευρώ.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση

- 21 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 20 Δεκεμβρίου 2007, η αναιρεσείουσα ζήτησε την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως και, επικουρικός, τη μείωση του προστίμου που της επιβλήθηκε. Επιπλέον, ζήτησε να καταδικαστεί η Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 22 Προς στήριξη της προσφυγής της η αναιρεσείουσα προέβαλε επτά λόγους ακυρώσεως.
- 23 Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε όλους τους λόγους ακυρώσεως αυτούς και, κατά συνέπεια, την προσφυγή στο σύνολό της.
- 24 Αντιθέτως, η Επιτροπή ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ασκήσεως της πλήρους δικαιοδοσίας του, να αυξήσει το επιβληθέν στην CEPSA πρόστιμο, αίτημα το οποίο απορρίφθηκε από το Γενικό Δικαστήριο.

Τα αιτήματα των διαδίκων

- 25 Με την αίτηση αναιρέσεως, η CEPSA ζητεί από το Δικαστήριο:
- να αναιρέσει το πρώτο και το τρίτο σημείο του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως·
 - να αποφανθεί οριστικώς επί της διαφοράς, χωρίς να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, μειώνοντας το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε με την επίδικη απόφαση στο ποσό που κρίνει προσήκον·
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα έξοδα της κατ' αναίρεση δίκης.
- 26 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο
- να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και
 - να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

- 27 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει έξι λόγους.
- 28 Οι δύο πρώτοι λόγοι αναιρέσεως, οι οποίοι πρέπει να εξετασθούν από κοινού, αφορούν παράβαση ουσιώδους τύπου και παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών όσον αφορά το γλωσσικό καθεστώς. Ο τρίτος λόγος αναιρέσεως αφορά παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας κατά τον καθορισμό του ύψους του επιβληθέντος στην αναιρεσείουσα προστίμου. Με τον τέταρτο και τον πέμπτο λόγο αναιρέσεως, οι οποίοι πρέπει να εξετασθούν από κοινού, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε την αρχή της τηρήσεως εύλογης προθεσμίας. Ο έκτος λόγος αναιρέσεως αφορά παράβαση του άρθρου 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, όπως είχε εφαρμογή επί της διαφοράς.

Επί του πρώτου και του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, οι οποίοι αφορούν παράβαση ουσιώδους τύπου και παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών όσον αφορά το γλωσσικό καθεστώς

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 29 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος βάλλει κατά των σκέψεων 113 έως 115 και 119 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν ακύρωσε την επίδικη απόφαση λόγω παραβάσεως ουσιώδους τύπου, απορρέουσας από την εκ μέρους της Επιτροπής αποστολή στην CEPSA ανακοινώσεως των αιτιάσεων στην αγγλική γλώσσα, κατά παράβαση του άρθρου 3 του κανονισμού 1 και του άρθρου 3 ΣΕΕ, καθώς και του άρθρου 41, παράγραφος 4, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), όπως υποστήριξε, μεταξύ άλλων, με το υπόμνημα απαντήσεως, καθώς και κατά την αγόρευσή της. Συναφώς, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι δέχθηκε ελεύθερα και οικειοθελώς την παράβαση αυτήν.
- 30 Η Επιτροπή φρονεί ότι ο λόγος αναιρέσεως που αφορά παράβαση ουσιώδους τύπου και παράβαση του κανονισμού 1 συνιστά νέο ισχυρισμό, απαράδεκτο κατ' αναίρεση. Επικουρικώς, εκτιμά ότι ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος.
- 31 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος βάλλει, αφενός, κατά των σκέψεων 109, 110 και 114 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και, αφετέρου, κατά της σκέψεως 115 της αποφάσεως αυτής, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά διαπιστώνοντας ότι η αναιρεσείουσα δέχθηκε ελεύθερα την παράβαση του γλωσσικού καθεστώτος και ότι δεν προσβλήθηκαν τα δικαιώματα άμυνας της συνεπεία της παραβάσεως αυτής.
- 32 Συναφώς, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, αφενός, ότι απέστειλε, στις 20 Ιουλίου 2006, το έγγραφο με το οποίο δέχθηκε να λάβει την ανακοίνωση των αιτιάσεων στην αγγλική γλώσσα, με μόνο σκοπό να αποφύγει την αύξηση της κυρώσεως, λόγω του ότι η αποστολή της ανακοινώσεως των αιτιάσεων μετά την 1η Σεπτεμβρίου 2006 θα ωθούσε την Επιτροπή να της επιβάλει σημαντικά βαρύτερη κύρωση.
- 33 Αφετέρου, υποστηρίζει ότι το γεγονός ότι η ανακοίνωση αυτή δεν συντάχθηκε στην προσηκουσα γλώσσα έπρεπε να κριθεί από το Γενικό Δικαστήριο όχι μόνον ως παράβαση του κανονισμού 1, αλλά και ως προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, καθόσον η αναιρεσείουσα έπρεπε να ζητήσει τη μετάφραση του εγγράφου αυτού, προκειμένου να είναι σε θέση να απαντήσει και, ως εκ τούτου, στερήθηκε στην ακρίβεια και την αυθεντικότητα που έχει κάθε πρωτότυπο.
- 34 Η Επιτροπή εκτιμά ότι το Γενικό Δικαστήριο ουδόλως παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά και ότι, εν πάση περιπτώσει, καμία προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας δεν είναι δυνατό να αποδειχθεί, δεδομένου ότι, ελλείψει της προβαλλόμενης πλημμέλειας, η διαδικασία δεν θα είχε καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα,

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 35 Η ένσταση απαραδέκτου την οποία προέβαλε η Επιτροπή πρέπει να απορριφθεί. Πράγματι, ένας διάδικος μπορεί να προβάλει παραδεκτώς ενώπιον του Δικαστηρίου λόγους αναιρέσεως που βάνουν κατά της λύσεως που προέκρινε το Γενικό Δικαστήριο (βλ. απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-176/06 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2007:730, σκέψη 17). Στις σκέψεις 107 έως 119 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απάντησε ρητώς στις αιτιάσεις της αναιρεσείουσας που αφορούν παράβαση ουσιώδους τύπου και παράβαση του κανονισμού 1. Συνεπώς, η αναιρεσείουσα παραδεκτώς προβάλλει λόγους αναιρέσεως οι οποίοι βάνουν νομικώς κατά του κεφαλαίου της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως με το οποίο απορρίπτονται οι λόγοι ακυρώσεως αυτοί.

- 36 Ως προς τις αιτιάσεις που αφορούν παράβαση ουσιώδους τύπου και παράβαση του κανονισμού 1, καθώς και του άρθρου 3 ΣΕΕ και του άρθρου 41, παράγραφος 4, του Χάρτη, από τη νομολογία του Δικαστηρίου την οποία παρέθεσε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 115 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η χρήση της γλώσσας που προβλέπεται στο άρθρο 3 του κανονισμού 1 δεν αποτελεί ουσιώδη τύπο, κατά την έννοια του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, του οποίου η παράβαση θίγει κατ' ανάγκην τη νομιμότητα κάθε εγγράφου που απευθύνεται σε πρόσωπο σε διαφορετική γλώσσα (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 15ης Ιουλίου 1970, ACF Chemiefarma κατά Επιτροπής, 41/69, EU:C:1970:71, σκέψεις 47 έως 52). Πράγματι, κατά τη νομολογία αυτή, όταν ένα θεσμικό όργανο απευθύνει σε πρόσωπο το οποίο υπάγεται στη δικαιοδοσία κράτους μέλους έγγραφο μη καταρτισθέν στη γλώσσα του κράτους αυτού, η διαπραχθείσα παρανομία καθιστά πλημμελή τη διαδικασία μόνον αν απορρέουν από αυτήν επιζήμιες συνέπειες για το εν λόγω πρόσωπο στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.
- 37 Συνεπώς, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, μόνον αν η χρήση γλώσσας διαφορετικής από την προβλεπόμενη στο άρθρο 3 του κανονισμού 1, κατά την αποστολή της ανακοινώσεως των αιτιάσεων, είχε επιζήμιες συνέπειες για την αναιρεσείουσα τίθεται υπό αμφισβήτηση η νομιμότητα της αποστολής αυτής και, επομένως, της κατά τον τρόπο αυτόν κινηθείσας διαδικασίας.
- 38 Όσον αφορά το τελευταίο αυτό ζήτημα, η επιχειρηματολογία την οποία προέβαλε η αναιρεσείουσα στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, κατά την οποία το Γενικό Δικαστήριο παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά, διαπιστώνοντας ότι η αναιρεσείουσα συναίνεσε ελεύθερα στο να λάβει το κείμενο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων στην αγγλική γλώσσα, πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να παρίσταται ανάγκη να αποφανθεί το Δικαστήριο επί του βασίμου της. Πράγματι, η προβαλλόμενη εν προκειμένω παραμόρφωση είναι δυνατό να καταλήξει στην αναίρεση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως μόνον εφόσον αποδειχθεί ότι το προβαλλόμενο ελάττωμα της συναίνεσεως επέφερε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της αναιρεσείουσας στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.
- 39 Προκειμένου να θεμελιώσει την προσβολή αυτή, η αναιρεσείουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, τα ίδια επιχειρήματα τα οποία προέβαλε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και τα οποία απορρίφθηκαν στη σκέψη 113 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με αιτιολογία ως προς την οποία η αναιρεσείουσα ουδόλως προβάλλει παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών. Συνεπώς, τα επιχειρήματα αυτά πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτα και, ως εκ τούτου, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως δεν μπορεί να ευδοκιμήσει, καθόσον στηρίζεται σε προβαλλόμενη παραμόρφωση των πραγματικών περιστατικών.
- 40 Ως εκ τούτου, ο πρώτος και ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας από το Γενικό Δικαστήριο

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 41 Με το τρίτο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος βάλλει κατά των σκέψεων 321 έως 332 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι η αναιρεσιβαλλομένη απόφαση βαρύνεται με έλλειψη αιτιολογίας, καθώς και παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο.
- 42 Το Γενικό Δικαστήριο όφειλε, όπως έκρινε με την απόφαση της 14ης Ιουλίου 1994, Parker Pen κατά Επιτροπής (T-77/92, EU:T:1994:85), την οποία επικαλέσθηκε η αναιρεσείουσα προς στήριξη της προσφυγής της, να μειώσει το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε από κοινού και αλληλεγγύως στη CEPSA και στην PROAS, καθόσον η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της την πενιχρή αναλογία —ήτοι 0,77%— την οποία αντιπροσώπευε ο κύκλος εργασιών του προϊόντος το οποίο αφορά η παράβαση σε σχέση με τον συνολικό κύκλο εργασιών του ομίλου CEPSA-PROAS, με συνέπεια να

αντιπροσωπεύει το τελικό ποσό του προστίμου το οποίο επιβλήθηκε στη CEPSA άνω του 90 % του κύκλου εργασιών τον οποίο πραγματοποίησε η PROAS κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους έτους της παραβάσεως.

- 43 Το Γενικό Δικαστήριο αρνήθηκε να εφαρμόσει την αρχή που συνάγεται από την απόφαση αυτή, περιοριζόμενο στη διαπίστωση, αφενός, ότι το ανώτατο όριο του 10 % του κύκλου εργασιών εφαρμόστηκε ορθώς εν προκειμένω, χωρίς να εξετάσει τον λυσιτελή ή μη χαρακτήρα του χαμηλού κύκλου εργασιών του προϊόντος το οποίο αφορά η παράβαση, και, αφετέρου, το ότι η εν λόγω απόφαση δεν αφορά όμιλο εταιριών.
- 44 Κρίνοντας κατά τον τρόπο αυτόν, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, διότι επικύρωσε την επιβολή κυρώσεως της οποίας η βαρύτητα είναι όχι απλώς μη ενδεδειγμένη, αλλά και υπερβολική, σε σημείο που να είναι δυσανάλογη, κατά την έννοια της σκέψεως 126 της αποφάσεως της 22ας Νοεμβρίου 2012, E.ON Energie κατά Επιτροπής (C-89/11 P, EU:C:2012:738).
- 45 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 46 Καθόσον η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι αιτιολόγησε ανεπαρκώς την απόρριψη της επιχειρηματολογίας της σχετικά με τον δυσανάλογο χαρακτήρα του προστίμου το οποίο επιβλήθηκε στον όμιλο CEPSA-PROAS, διαπιστώνεται ότι η αιτίαση αυτή στηρίζεται σε πρόδηλη παρανόηση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 47 Πράγματι, προκειμένου να απορρίψει την αιτίαση που αφορούσε τον δυσανάλογο χαρακτήρα του προστίμου το οποίο επιβλήθηκε από κοινού και αλληλεγγύως στη CEPSA και στην PROAS, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, πρώτον, στη σκέψη 316 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, όσον αφορά τον όμιλο CEPSA-PROAS, είχαν ληφθεί υπόψη μόνον οι πωλήσεις πίσσας διεισδύσεως της PROAS. Δεύτερον, επισήμανε, στις σκέψεις 317 και 318 της αποφάσεως αυτής, ότι η Επιτροπή δεν είχε εφαρμόσει κανέναν πολλαπλασιαστή. Τρίτον, έκρινε, στη σκέψη 323 της αποφάσεως αυτής, ότι η απόφαση της 14ης Ιουλίου 1994, Parker Pen κατά Επιτροπής (T-77/92, EU:T:1994:85), δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω, δεδομένου ότι, αφενός, στην επίδικη απόφαση, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της μόνον το ποσό των πωλήσεων του προϊόντος που αποτελούσε το αντικείμενο της παραβάσεως και, αφετέρου, στην απόφαση 14ης Ιουλίου 1994, Parker Pen κατά Επιτροπής (T-77/92, EU:T:1994:85), επρόκειτο περί ανεξάρτητης εταιρίας, οπότε δεν ετίθετο θέμα ενδεχόμενης λήψεως υπόψη ενός συνολικού κύκλου εργασιών του ομίλου. Τέταρτον, απαντώντας στο επιχείρημα της CEPSA ως προς την υπέρβαση του ανωτάτου ορίου του 10 % του κύκλου εργασιών, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα [81 και 82 ΕΚ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 324 της εν λόγω αποφάσεως, ότι το γεγονός ότι το επιβληθέν στον όμιλο CEPSA-PROAS πρόστιμο είναι σχεδόν ίσο με τον συνολικό όγκο πωλήσεων της PROAS κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους έτους της επίμαχης παραβάσεως δεν καθιστούσε, αυτό και μόνο, δυνατή τη συναγωγή του συμπεράσματος ότι παραβιάστηκε η αρχή της αναλογικότητας, διαπιστώνοντας, συναφώς, στις σκέψεις 327 έως 329 της ίδιας αποφάσεως, ότι ορθώς είχε κρίνει η Επιτροπή ότι η PROAS και η CEPSA συνιστούσαν ενιαία οικονομική μονάδα και ότι το ανώτατο όριο αυτό έπρεπε να υπολογισθεί βάσει του συνολικού κύκλου εργασιών όλων των εταιριών που συνιστούσαν την ενιαία οικονομική μονάδα η οποία ενεργούσε ως επιχείρηση, κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ.
- 48 Καθόσον η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο διαπιστώνοντας τον αναλογικό χαρακτήρα του προστίμου, υπενθυμίζεται ότι δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο, όταν αποφαινεται επί νομικών ζητημάτων κατ' αναίρεση, να υποκαθιστά για λόγους επιείκειας το Γενικό Δικαστήριο κατά την εκτίμησή του, αποφαινόμενο, στο πλαίσιο ασκήσεως της

- πλήρους δικαιοδοσίας του, επί του ύψους των προστίμων που επιβάλλονται σε επιχειρήσεις λόγω παραβίασεως του δικαίου της Ένωσης. Ως εκ τούτου, μόνο στο μέτρο που το Δικαστήριο κρίνει ότι η αυστηρότητα της κυρώσεως είναι όχι απλώς μη ενδεδειγμένη, αλλά και υπερβολική, σε σημείο που να είναι δυσανάλογη, μπορεί να διαπιστωθεί πλάνη περί το δίκαιο εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου λόγω του μη ενδεδειγμένου ύψους του προστίμου (απόφαση της 10ης Ιουλίου 2014, Telefónica και Telefónica de España κατά Επιτροπής, C-295/12 P, EU:C:2014:2062 σκέψη 205 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 49 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, όπως ορθώς υπενθύμισε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 328 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το ανώτατο όριο του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 πρέπει να υπολογίζεται βάσει του συνολικού κύκλου εργασιών όλων των εταιριών που αποτελούν την ενιαία οικονομική μονάδα η οποία ενεργεί ως επιχείρηση, κατά την έννοια του άρθρου 81 ΕΚ, στο οποίο αντιστοιχεί σήμερα το άρθρο 101 ΣΛΕΕ (βλ. αποφάσεις της 8ης Μαΐου 2013, *Eni* κατά Επιτροπής, C-508/11 P, EU:C:2013:289, σκέψη 109, της 11ης Ιουλίου 2013, *Team Relocations* κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-444/11 P, EU:C:2013:464, σκέψεις 172 και 173, καθώς και της 26ης Νοεμβρίου 2013, *Groupe Gascogne* κατά Επιτροπής, C-58/12 P, EU:C:2013:770, σκέψη 56). Πράγματι, η αναλογικότητα μιας κυρώσεως πρέπει ιδίως να εκτιμάται με γνώμονα τον αποτρεπτικό σκοπό ο οποίος επιδιώκεται με την επιβολή της και, συνεπώς, η συνεκτίμηση του εν λόγω κύκλου εργασιών είναι αναγκαία για τη διενέργεια της αξιολογήσεως αυτής, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η οικονομική ισχύς της εν λόγω μονάδας (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2016, *Toshiba Corporation* κατά Επιτροπής, C-373/14 P, EU:C:2016:26, σκέψεις 83 και 84).
- 50 Η αναιρεσείουσα, υποστηρίζοντας κατ' ουσίαν ότι το ποσό του επιβληθέντος στον όμιλο CEPSA-PROAS προστίμου αντιπροσωπεύει άνω του 90 % του κύκλου εργασιών της PROAS, δεν παρέχει, προς στήριξη του επιχειρήματός της, κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει ότι το ποσό του προστίμου το οποίο της επιβλήθηκε και το οποίο αντιπροσωπεύει λιγότερο από το 1 % του κύκλου εργασιών του ομίλου CEPSA-PROAS είναι υπερβολικό σε σημείο που να είναι δυσανάλογο, κατά την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου η οποία υπομνήσθηκε στη σκέψη 49 της παρούσας αποφάσεως.
- 51 Καθόσον η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο, στηριζόμενη στην απόφαση της 7ης Ιουνίου 1983, *Musique Diffusion française* κ.λπ. κατά Επιτροπής (100/80 έως 103/80, EU:C:1983:158), ότι παρέλειψε να ελέγξει αν το επιβληθέν πρόστιμο ήταν ανάλογο όχι μόνον προς τον συνολικό κύκλο εργασιών του ομίλου, αλλά και προς την έκταση της παραβάσεως, αρκεί η διαπίστωση ότι το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε ορθώς τη νομολογία αυτή, δεδομένου ότι έλαβε υπόψη του όχι μόνον τον συνολικό κύκλο εργασιών του ομίλου, αλλά και τις πωλήσεις πίσσας διεισδύσεως τις οποίες πραγματοποίησαν οι μετέχοντες στη σύμπραξη, περιλαμβανομένων των πωλήσεων της PROAS. Εξάλλου, η αναιρεσείουσα δεν έβαλε κατά των σκέψεων 315, 316 και 322 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά τις οποίες η PROAS μετέσχε στην παράβαση επί διάστημα έντεκα ετών και επτά μηνών. Ωσαύτως δεν έβαλε κατά της εκ μέρους της Επιτροπής αυξήσεως του βασικού ποσού του προστίμου προκειμένου να ληφθεί υπόψη αυτή η μακροχρόνια συμμετοχή στην παράβαση.
- 52 Κατόπιν των ανωτέρω, ο τρίτος λόγος της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τέταρτου και του πέμπτου λόγου αναιρέσεως οι οποίοι αφορούν παραβίαση της αρχής της τηρήσεως εύλογης προθεσμίας

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 53 Με τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, ο οποίος βάλλει κατά των σκέψεων 267 έως 269 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέβη το άρθρο 261 ΣΛΕΕ και το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003, αρνούμενο να αποφανθεί επί των συνεπειών της δικής του καθυστερήσεως να εκδώσει την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση. Συναφώς, υποστηρίζει ότι η πλήρης δικαιοδοσία την οποία έχει το Γενικό Δικαστήριο του επέβαλλε να λάβει υπόψη όλες τις πραγματικές και νομικές περιστάσεις της υποθέσεως και ιδίως την αρχή της τηρήσεως εύλογης προθεσμίας.
- 54 Ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως, ο οποίος αφορά επίσης παραβίαση της αρχής της τηρήσεως εύλογης προθεσμίας, όπως αυτή απορρέει από το άρθρο 41, παράγραφος 1, και από το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη, έχει τρία σκέλη. Κατόπιν της παραβιάσεως αυτής και ως αποζημίωση, η αναιρεσείουσα ζητεί τη μείωση του προστίμου που της επιβλήθηκε κατά 25 %. Συναφώς, υποστηρίζει ότι έκαστο έτος καθυστερήσεως στην εκδίκαση της υποθέσεως θα έπρεπε να συνεπάγεται μείωση του επιβληθέντος προστίμου κατά 10 % και έκαστο διάστημα άνω των έξι μηνών το οποίο δεν υπερβαίνει το έτος να συνεπάγεται μείωση του προστίμου αυτού κατά 5 %.
- 55 Με το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέβη την υποχρέωσή του να εκδικάζει τις υποθέσεις που υποβάλλονται στην κρίση του εντός εύλογης προθεσμίας, λαμβανομένου υπόψη του διαστήματος των πέντε ετών και έξι μηνών το οποίο παρήλθε μεταξύ της εκ μέρους της ασκήσεως προσφυγής και της εκδόσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, περιλαμβανομένου διαστήματος τεσσάρων ετών και δύο μηνών μεταξύ της περατώσεως της έγγραφης διαδικασίας και του προφορικού σταδίου της διαδικασίας.
- 56 Με το δεύτερο σκέλος του ως άνω λόγου, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παραβίασε την αρχή της τηρήσεως εύλογης προθεσμίας, μη εκτιμώντας από κοινού τη διάρκεια της διοικητικής και της ένδικης διαδικασίας η οποία, συνολικώς, υπερέβη τα έντεκα έτη. Προς στήριξη της επιχειρηματολογίας της, παραπέμπει στο σημείο 240 των προτάσεων της γενικής εισαγγελέα J. Kokott στην υπόθεση Solvay κατά Επιτροπής (C-109/10 P, EU:C:2011:256).
- 57 Με το τρίτο σκέλος του ίδιου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος βάλλει κατά των σκέψεων 245 έως 265 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η διοικητική διαδικασία είχε περατωθεί εντός εύλογης προθεσμίας.
- 58 Προς στήριξη του σκέλους αυτού, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το πενταετές διάστημα εξετάσεως της υπό κρίση υποθέσεως από την Επιτροπή δεν δικαιολογείται από την πολυπλοκότητα της διαφοράς ή από τη συμπεριφορά των διωκομένων επιχειρήσεων, οι οποίες συνεργάστηκαν όλες στη διαδικασία.
- 59 Επισημαίνει επίσης ότι, στις σκέψεις 245 έως 250 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε εσφαλμένως υπόψη, για την ανάλυση της διάρκειας της διοικητικής διαδικασίας, το γεγονός ότι η Επιτροπή τήρησε την προθεσμία παραγραφής για την επιβολή προστίμων στον τομέα του ανταγωνισμού. Προσάπτει επίσης στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν έλαβε υπόψη στο πλαίσιο της εκτιμήσεώς του, στις σκέψεις 251 έως 265 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το αρχικό διάστημα της διοικητικής διαδικασίας, δηλαδή το διάστημα μεταξύ του Οκτωβρίου 2002 και του Ιουνίου 2004, κατά το οποίο η Επιτροπή ήταν σε θέση να αναλύσει την αίτηση επιεικειάς του ομίλου BP και να διενεργήσει τους ελέγχους που απαιτούσε η αίτηση αυτή.

60 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, όσον αφορά τις αιτιάσεις περί υπερβάσεως της εύλογης προθεσμίας στο πλαίσιο τόσο της διοικητικής όσο και της ένδικης διαδικασίας, αυτοτελώς ή από κοινού, η αναιρεσείουσα έχει τη δυνατότητα να ασκήσει αγωγή αποζημιώσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Προσθέτει ότι, εν πάση περιπτώσει, η αναιρεσείουσα δεν παρέχει κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει ότι η διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής και/ή του Γενικού Δικαστηρίου ήταν υπερβολικά μακρά υπό το πρίσμα των περιστάσεων της υποθέσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

61 Όσον αφορά το τρίτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, με το οποίο η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η διοικητική διαδικασία δεν υπερέβη την εύλογη προθεσμία, υπενθυμίζεται ότι, μολονότι η παραβίαση της αρχής της τηρήσεως εύλογης προθεσμίας είναι ικανή να δικαιολογήσει την ακύρωση μιας αποφάσεως εκδοθείσας κατά το πέρασ διοικητικής διαδικασίας στηριζόμενης στο άρθρο 101 ή 102 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι συνεπάγεται επίσης προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της οικείας επιχειρήσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2006, *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied* κατά Επιτροπής, C-105/04 P, EU:C:2006:592, σκέψεις 42 και 43), εντούτοις η εκ μέρους της Επιτροπής υπέρβαση της εύλογης προθεσμίας περατώσεως μιας τέτοιας διοικητικής διαδικασίας, ακόμη και αν υποθεθεί ότι έχει αποδειχθεί, δεν είναι ικανή να προκαλέσει τη μείωση του επιβληθέντος προστίμου (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 8ης Μαΐου 2014, *Bolloré* κατά Επιτροπής, C-414/12 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:301, σκέψη 109).

62 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 54 καθώς και 57 έως 59 της παρούσας αποφάσεως, δεν αμφισβητείται ότι, με τις αιτιάσεις που αφορούν τόσο την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου συνεκτίμηση της μη παρελεύσεως της προθεσμίας παραγραφής προκειμένου να διαπιστώσει ότι η διοικητική διαδικασία δεν είχε υπερβολική διάρκεια όσο και την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου μη συνεκτίμηση μέρους της επίδικης διοικητικής διαδικασίας, η αναιρεσείουσα σκοπεί αποκλειστικώς και μόνο στη μείωση του προστίμου που της επιβλήθηκε.

63 Κατά συνέπεια, ανεξαρτήτως του βασίμου του, το τρίτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές.

64 Όσον αφορά τον τέταρτο λόγο αναιρέσεως, καθώς και το πρώτο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, το οποίο αφορά την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου υπέρβαση της εύλογης προθεσμίας εκδόσεως αποφάσεως, υπενθυμίζεται ότι η εκ μέρους δικαιοδοτικού οργάνου της Ένωσης παράβαση της υποχρέωσεως την οποία υπέχει από το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη να εκδικάζει τις υποθέσεις που υποβάλλονται στην κρίση του εντός εύλογης προθεσμίας πρέπει, ανεξαρτήτως της αρμοδιότητας πλήρους δικαιοδοσίας του Γενικού Δικαστηρίου κατ' εφαρμογήν του άρθρου 261 ΣΛΕΕ και του άρθρου 31 του κανονισμού 1/2003, να κολάζεται μέσω ασκήσεως αγωγής αποζημιώσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, δεδομένου ότι τέτοια αγωγή αποτελεί αποτελεσματικό μέσο επανορθώσεως. Ως εκ τούτου, αίτημα αποκαταστάσεως της ζημίας που προκλήθηκε λόγω της υπερβάσεως, εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου, της εύλογης διάρκειας της δίκης δεν μπορεί να προβληθεί απευθείας κατ' αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, αλλά πρέπει να υποβληθεί στην κρίση του Γενικού Δικαστηρίου (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 10ης Ιουλίου 2014, *Telefónica* και *Telefónica de España* κατά Επιτροπής, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, σκέψη 66, της 9ης Οκτωβρίου 2014, *ICF* κατά Επιτροπής, C-467/13 P, EU:C:2014:2274, σκέψη 57, καθώς και της 12ης Νοεμβρίου 2014, *Guardian Industries* και *Guardian Europe* κατά Επιτροπής, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, σκέψεις 17 και 18).

65 Το Γενικό Δικαστήριο, το οποίο είναι αρμόδιο δυνάμει του άρθρου 256, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, οφείλει, αφού επιληφθεί αγωγής αποζημιώσεως, να αποφανθεί επί της αγωγής αυτής σε δικαστικό σχηματισμό διαφορετικό εκείνου που αποφάνθηκε επί της ένδικης διαφοράς η διάρκεια της διαδικασίας επί της οποίας επικρίνεται (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 10ης Ιουλίου 2014, *Telefónica* και *Telefónica*

de España κατά Επιτροπής, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, σκέψη 67, της 9ης Οκτωβρίου 2014, ICF κατά Επιτροπής, EU:C:2014:2274, σκέψη 58, καθώς και της 12ης Νοεμβρίου 2014, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, σκέψη 19).

- 66 Πάντως, εφόσον είναι πρόδηλο, χωρίς να απαιτείται η εκ μέρους των διαδίκων προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων επ' αυτού, ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη κατάφωρα την υποχρέωσή του να εκδικάσει την υπόθεση εντός εύλογης προθεσμίας, το Δικαστήριο μπορεί να το επισημάνει (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 9ης Οκτωβρίου 2014, ICF κατά Επιτροπής, EU:C:2014:2274, σκέψη 59, καθώς και της 12ης Νοεμβρίου 2014, Guardian Industries και Guardian Europe κατά Επιτροπής, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, σκέψη 20).
- 67 Τούτο ισχύει εν προκειμένω. Η διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, ήτοι σχεδόν πέντε έτη και εννέα μήνες, η οποία περιλαμβάνει, ειδικότερα, διάστημα τεσσάρων ετών και ενός μηνός το οποίο παρήλθε, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 92 έως 94 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασης, χωρίς καμία διαδικαστική πράξη μεταξύ του πέρατος της γραπτής διαδικασίας και της επ' ακροατηρίου συζητήσεως, δεν μπορεί να εξηγηθεί από την περιπλοκότητα της υποθέσεως ούτε από το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται.
- 68 Πράγματι, αφενός, η υποβληθείσα στην κρίση του Γενικού Δικαστηρίου διαφορά δεν παρουσίαζε ιδιαίτερο βαθμό πολυπλοκότητας. Αφετέρου, ούτε από την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση ούτε από τα στοιχεία που παρέσχον οι διάδικοι προκύπτει ότι το εν λόγω διάστημα αδράνειας ήταν αντικειμενικώς δικαιολογημένο ή ακόμη ότι οι αναιρεσείουσες είχαν συμβάλει σ' αυτό.
- 69 Εντούτοις, από τα εκτεθέντα στη σκέψη 64 της παρούσας απόφασεως προκύπτει ότι ο τέταρτος λόγος καθώς και το πρώτο σκέλος του πέμπτου λόγου της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν.
- 70 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως, με το οποίο η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν εκτίμησε από κοινού τη διάρκεια της διοικητικής και της ένδικης διαδικασίας προκειμένου να αξιολογήσει συνολικώς τον εύλογο χαρακτήρα τους, πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι σκοπεύει στη μείωση του επιβληθέντος στην αναιρεσείουσα προστίμου.
- 71 Ακόμη και αν υποθεθεί ότι, αντιθέτως προς τις διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου στην αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, η προσβολή του δικαιώματος στην τήρηση εύλογης προθεσμίας μπορεί να αποδειχθεί λόγω της μακράς διάρκειας της διοικητικής και της ένδικης διαδικασίας στην οποία υποβλήθηκε η CEPSA, αυτή και μόνη η προσβολή δεν είναι δυνατόν να προκαλέσει την εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου ή του Δικαστηρίου, κατ' ανίχνευση, μείωση του επιβληθέντος στην εταιρία αυτή προστίμου για την επίμαχη παράβαση (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 8ης Μαΐου 2014, Bolloré κατά Επιτροπής, C-414/12 P, EU:C:2014:301, σκέψη 107).
- 72 Επομένως, το δεύτερο σκέλος του πέμπτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.
- 73 Ως εκ τούτου, ο τέταρτος και ο πέμπτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους.

Επί του έκτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αφορά παράβαση του άρθρου 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, όπως είχε εφαρμογή επί της διαφοράς

- 74 Με τον έκτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέβη το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, όπως είχε εφαρμογή επί της διαφοράς, καταδικάζοντας τη CEPSA στα δικαστικά έξοδα, ενώ όφειλε, λαμβανομένου υπόψη ότι αμφότεροι οι διάδικοι ηττήθηκαν, να καταλείψει τα δικαστικά έξοδα μεταξύ τους.

- 75 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, σε περίπτωση απορρίψεως όλων των λοιπών λόγων αναιρέσεως, το αίτημα που αφορά την προβαλλόμενη έλλειψη νομιμότητας της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου επί των δικαστικών εξόδων πρέπει να απορρίπτεται ως απαράδεκτο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 58, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το οποίο δεν χωρεί αναίρεση αποκλειστικά για τον καταλογισμό και το ύψος της δικαστικής δαπάνης (βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη της 13ης Ιανουαρίου 1995, Roujansky κατά Συμβουλίου, C-253/94 P, EU:C:1995:4, σκέψεις 13 και 14, καθώς και απόφαση της 2ας Οκτωβρίου 2014, Strack κατά Επιτροπής, C-127/13 P, EU:C:2014:2250, σκέψη 151).
- 76 Δεδομένου ότι οι πέντε πρώτοι λόγοι αναιρέσεως της αναιρεσείουσας απορρίφθηκαν, πρέπει ο τελευταίος λόγος, ο οποίος αφορά την κατανομή των δικαστικών εξόδων, να κριθεί απαράδεκτος.
- 77 Ως εκ τούτου, η αναίρεση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 78 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη το Δικαστήριο αποφαινεται επί των δικαστικών εξόδων.
- 79 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, που εφαρμόζεται στην αναιρετική δίκη δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού αυτού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 80 Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε να καταδικασθεί η CEPSA στα δικαστικά έξοδα και αυτή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί η CEPSA στα έξοδα της παρούσας κατ' αναίρεση δίκης.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.**
- 2) Καταδικάζει την Compañía Española de Petróleos (CEPSA), SA στα δικαστικά έξοδα.**

(υπογραφές)